

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 19Co/44/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8817208514
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 10. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zlata Simková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2019:8817208514.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zlata Simkovej a členov senátu JUDr. Gabriely Világiovej a JUDr. Karola Krochtu v spore žalobcu: BENCONT COLLECTION, a.s., so sídlom Vajnorská 100/A, 831 04 Bratislava, IČO: 47 967 692, zast. AK JUDr. Veronika Kubriková, PhD., s.r.o., sp sídlom Martinčekova 13, 821 01 Bratislava, IČO: 50 361 368, proti žalovanej: N. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom Q. XXX/XX, XXX XX A., o zaplatenie 1.472,78 eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou č. k. 3Csp/327/2017-76 zo dňa 19.03.2018 takto

rozhodol:

Potvrdzuje rozsudok v jeho napadnutej časti, t.j. vo výroku II. o zamietnutí žaloby čo do zvyšku a výroku III. o trovách konania.

Stranám sporu náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 215,68 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,25 % ročne od 08.06.2017 do zaplatenia, a to všetko do 15 dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Druhým výrokom žalobu čo do zvyšku zamietol. Vyslovil, že stranám sporu sa náhrada trov konania nepriznáva. Rozhodol tak o žalobe, ktorou sa žalobca domáhal zaviazat' žalovanú zaplatiť mu sumu 1.472 eur spolu s úrokom vo výške 262,65 eur, úrokom vo výške 1.098,56 eur a úrokom z nesplatennej istiny, t.j. zo sumy 1.472,78 eur vo výške 24,50 % p.a. zo sumy 1.472,78 eur od 08.06.2017 do zaplatenia, úrok z omeškania vo výške 5,25 % p.a. zo sumy 1.472,78 eur od 08.06.2017 do zaplatenia a poplatky vo výške 39,28 eur a žiadal aj náhradu trov konania. Nárok odvodzoval od zmluvy o úvere č. 3558788111 zo dňa 02.05.2011, uzavretej medzi právnym predchodcom žalobcu - spoločnosťou Poštová banka, a.s. ako veriteľom a žalovanou ako dlžníčkou. Na základe uvedenej zmluvy bol žalovanej poskytnutý úver vo výške 2.000 eur. Žalovaná sa k žalobe nevyjadrila, pojednávania sa nezúčastnila.

2. Súd prvej inštancie po vykonanom dokazovaní a citujúc ust. § 497 Obchodného zákonníka; § 1 ods. 2; § 2 písm. a), b); § 9 ods. 2; § 11 ods. 1 zákona NR SR č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch; § 3; § 39; § 52 ods. 1 - 4; § 53 ods. 1 - 3, 5; § 54 ods. 1, 2; § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka; Nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z.; § 4 ods. 8 z. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa zistil, že Poštová banka, a. s., ako právny predchodca žalobcu a žalovaná ako klient uzavreli dňa 02.05.2011 zmluvu o úvere, na základe ktorej právny predchodca žalobcu poskytol žalovanej úver v sume 2.000 eur, ktorú sa žalovaná zaviazala uhradiť v 70 splátkach pri výške mesačnej splátky 55 eur, ročnej úrokovej sadzbe 24,50 % a RPMN 29,09 %. Konečná splatnosť bola dohodnutá na 07.03.2017. Podľa bodu 6.2 Obchodných podmienok pre úver, ak Klient je v omeškani s platením čo i len jednej splátky v plnej, resp. čiastočnej výške, alebo poskytol Banke nepravdivé údaje (napr. v predložených dokladoch, formulári ZoU), alebo na majetok Klienta bol vyhlásený konkurz, alebo exekúcia, alebo Klient zomrel, je Banka oprávnená

požadovať predčasné splatenie celej Istiny úveru vrátane príslušenstva. V zmysle bodu 6.3 Obchodných podmienok pre úver, v prípade, ak je Klient v omeškaní so splácaním Splátok, Banka je oprávnená úročiť nezaplatené dlžné Splátky úveru zmluvnou úrokovou sadzbou a sadzbou úroku z omeškania vo výške stanovenej v Oznámení, a to až do času úplného splatenia omeškaných Splátok. Podľa bodu 6.4 Obchodných podmienok pre úver, v prípade, ak sa úver stane predčasne splatným v zmysle bodu 6.2 OP, Banka je oprávnená úročiť nesplatenú istinu úveru zmluvnou úrokovou sadzbou a sadzbou úroku z omeškania vo výške stanovenej v Oznámení, a to od dátumu predčasnej splatnosti až do úplného splatenia zmluvného záväzku klienta voči banke. Podľa Časti III bodu 3.9 Všeobecných obchodných podmienok (ďalej len „VOP“) Pokiaľ je Klient v omeškaní so splácaním úveru alebo jednotlivých splátok úveru, je povinný uhradiť Banke okrem úrokov z úveru, tiež úroky z omeškania z dlžnej sumy. Dlžná čiastka sa úročí úrokom z omeškania denne od prvého dňa omeškania (vrátane) do dňa bezprostredne predchádzajúceho dňu splatenia dlžnej sumy (vrátane). Ak je Klient v omeškaní s uhradením úrokov z úveru, zmluvných pokút, poplatkov, odmien, náhrady škody a iných peňažných záväzkov vynaložených Bankou, je Klient povinný uhradiť Banke úroky z omeškania, podľa vety druhej tohto bodu VOP. V zmysle Časti III bodu 3.11 písm. a) a bodu 3.12 písm. a) a b) VOP ak dôjde k porušeniu akejkoľvek zmluvnej povinnosti alebo dohody zo strany Klienta a/alebo ak omeškanie Klienta s plnením splátok dohodnutých v Zmluve o úvere trvá viac ako 10 (desať) dní, Banka je oprávnená: a) zastaviť poskytnutie a/alebo čerpanie úveru, až do času, kým podľa vlastného uváženia Banky nepominú skutočnosti, ktoré mali za následok pozastavenie poskytovania alebo čerpania úveru; b) vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru, t.j. požadovať splatenie Pohľadávky Banky zo Zmluvy o úvere pred termínom konečnej splatnosti. Klient je povinný splatiť Pohľadávku Banky v lehote, ktorú Banka určí v oznámení doručenom Klientovi.

3. Listom zo dňa 12.11.2014 označeným ako Upozornenie - Výzva na splatenie dlžnej časti úveru, Poštová banka, a.s., žalovanej oznámila, že svojím konaním podstatným spôsobom porušila ustanovenia zmluvy a OP, ktoré tvoria neoddeliteľnú súčasť zmluvy a ani napriek predchádzajúcej upomienke neuhradila svoje záväzky voči spoločnosti. Zároveň žalovanú listom upozornili, že ku dňu 11.11.2014 je pohľadávka banky vyplývajúca zo Zmluvy o úvere viac ako 3 mesiace po lehote splatnosti vo výške 540,92 eur, pozostávajúcej z omeškanej splátky vo výške 504,96 eur, poplatkov vo výške 35,96 eur a poistné 0,00 eur. V prípade, ak nedôjde k úhrade vyššie uvedeného záväzku, banka vyhlási úver predčasne splatným. Žalovanej bola táto výzva doručená dňa 05.12.2014.

4. Z prehľadu splátok a úhrad, ako ak z písomného vyjadrenia žalobcu, súd prvej inštancie zistil, že žalovaná celkom uhradila sumu 1.784,32 eur. Bolo uhradených 32 splátok, každá vo výške 55,76 eur.

5. Súd prvej inštancie tak zistil, že právny predchodca žalobcu a žalovaná uzavreli zmluvu o úvere, na základe ktorej sa pôvodný žalobca zaviazal poskytnúť žalovanej úver vo výške 2.000 eur a ktorú sa žalovaná zaviazala splatiť v 70 mesačných splátkach po 55 eur, pri celkových nákladoch spotrebiteľa 1.807,93 eur. V zmluve o úvere absentuje údaj požadovaný zákonom o spotrebiteľských úveroch v zmysle § 9 ods. 2 písm. k) a to údaj o termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. V zmluve je uvedený iba počet splátok a výška celkovej mesačnej splátky bez rozdelenia istiny a úrokov. Takéto znenie zmluvy je pre bežného spotrebiteľa nejasné, neurčité a nie je ani v súlade s uvedeným zákonným ustanovením. Poukázal na obdobný názor vyslovený v rozhodnutiach Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 7Co/220/2014 zo dňa 27.11.2014 a Krajského súdu v Bystrici, sp. zn. 17Co/151/2012 zo dňa 19.09.2012.

6. Tiež sa zaoberal aj jednotlivými náležitosťami zmluvy a žalovanými nárokmi. Pokiaľ ide o výšku dohodnutého úroku z úveru, jeho sadzba v danom prípade predstavovala 24,50 % ročne. Z internetovej stránky NBS súd preveroval úrokové miery podobného úveru v bankách a zistil, že pri spotrebiteľskom úvere so splatnosťou nad 5 rokov v máji 2011 činil úrok 9,33 % p.a. Z toho vyvodil, že ročná sadzba úroku dohodnutého medzi účastníkmi v danom prípade viac ako dvojnásobne prevyšuje mieru úrokov poskytovaných v tomto období bankami. Dohoda o výške úrokov musí byť v súlade s § 39 Občianskeho zákonníka, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom, inak je právny úkon absolútne neplatný. Poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 1MCdo 1/2009 zo dňa 31.7.2009.

7. Prvoinštančný súd skonštatoval, že v danom prípade ide o neprimerane vysoké úroky, ktoré boli dojednané v rozpore s dobrými mravmi, preto s poukazom na § 39 OZ je zmluva o úvere v časti odplaty neplatným právny úkon. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove zo dňa 25.09.2013, sp. zn. 3Co/151/2013, z ktorého citoval časť odôvodnenia podporujúci jeho názor. Vo vyššie uvedených rozhodnutiach tak súd považoval za rozporné s dobrými mravmi poskytnutie úveru

spotrebiteľovi za cenu prevyšujúcu o 100 % priemernú cenu porovnateľných úverov poskytovaných bankami. Vzhľadom na vyššie uvedené závery preto súd považoval dohodu o výške úrokov za absolútne neplatnú (§41 Občianskeho zákonníka).

8. Keďže žalovanej bol poskytnutý spotrebiteľský úver vo výške 2.000 eur, z ktorých uhradila celkom 1.784,32 eur a keďže predmetný úver považoval za bezúročný a bez poplatkov, žalovaná je povinná zaplatiť zostatok neuhradenej istiny, ktorá jej bola poskytnutá. Rozdiel medzi poskytnutou výškou úveru a uhradenou výškou úveru je 215,68 eur (2.000 eur - 1.784,32 eur). V prevyšujúcej časti preto žalobu zamietol. Keďže žalovaná bola s plnením svojho záväzku v omeškaní, zaviazal ju súd aj na zaplatenie úroku z omeškania z dlžnej sumy v žalobcom požadovanej výške 5,25 % ročne, ktorá výška je v súlade s ustanoveniami OZ, v spojení s nariadením vlády č. 87/1995 Z.z. S poukazom na § 232 ods. 2 a 4 CSP určil splatnosť priznaných súm.

9. Výrok o trovách konania odôvodnil ust. § 251; § 255 ods. 1 a 2 a § 262 ods. 1, 2 CSP. O nároku na náhradu trov konania tak rozhodol podľa § 255 ods. 2 CSP, podľa ktorého ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo. Z uplatnenej sumy 1.472,78 eur bolo žalobcovi priznaných 215,68 eur, teda žalobca bol úspešný v rozsahu 15 % a žalovaná v rozsahu 85 %. Na základe týchto skutočností je výsledný úspech žalovanej v rozsahu 70 % (úspech 85 % - neúspech 15% = úspech žalovanej 70 %). Keďže žalovaná trovy konania nepožadovala, ani jej nevznikli, preto s poukazom na č. I. 4 a 17 Základných princípov CSP rozhodol tak, že stranám sporu náhradu trov konania nepriznal.

10. Proti uvedenému rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie žalobca, z ktorého obsahu odvolací súd posúdil, že ide o odvolanie proti výroku II., ktorým bola žaloba žalobcu čo do zvyšku zamietnutá a proti súvisiacom výroku III. o trovách konania. Odvolanie odôvodnil ust. § 365 ods. 1 písm. a), b), d), e), f), g), h) CSP. Vyslovil v ňom svoj nesúhlas so záverom súdu prvej inštancie, že v spotrebiteľskom úvere chýbajú údaje o termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. V tejto súvislosti poukázal na rozsudok Súdneho dvora z 09.11.2016, sp. zn. C-42/15. Podľa odvolateľa zmluva o úvere zrozumiteľne a stručne uvádza výšku, počet a frekvenciu splátok spotrebiteľa a prípadné poradie priradovania splátok k jednotlivým nesplateným zostatkom. S poukazom na to, že článok 10 ods. 2 písm. h) Smernice 2008/48 sa ma vykladať v tom zmysle, že nie je nevyhnutné, aby zmluva o úvere uvádzala splatnosť každej zo splátok spotrebiteľa odkazom na konkrétny dátum, pokiaľ podmienky tejto zmluvy umožňujú spotrebiteľovi bez ťažkostí a s istotou identifikovať dátumy týchto splátok. Uvedená smernica neustanovuje povinnosť zahrnúť do zmluvy o úvere výpis vo forme amortizačnej tabuľky. Navyše nemajú sa ukladať zmluvným stranám povinnosti, ktoré Smernica 2008/48 neupravuje, ak táto obsahuje harmonizované ustanovenia v oblasti, do ktorej patria tieto povinnosti. Poukázal na rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 11.04.2017, sp. zn. 11Co/39/2016, podporujúci jeho názor. Tiež upriamil pozornosť na Uznesenie NS SR z 22.02.2018, sp. zn. 3Cdo/146/2017 so záverom, že nie je ustanovená povinnosť rozpisu výšky, počtu, termínov splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, a to vo vzťahu ku každej položke osobitne, ale iba ku splátke, ktorá zahŕňa istinu, úroky a iné poplatky. Tiež upriamil pozornosť na Uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 30.11.2017, sp. zn. 16Co/208/2017 so záverom, že nie je nevyhnutné, aby zmluva o úvere uvádzala splatnosť splátok spotrebiteľa odkazom na konkrétny dátum, ak podmienky zmluvy umožňujú spotrebiteľovi bez ťažkostí aj s istotou identifikovať dátumy týchto splátok. Rovnako uviedol, že zmluva o úvere na dobu určitú nemusí vo forme amortizačnej tabuľky spresňovať, aká časť každej splátky bude započítaná na vrátenie tejto istiny, k čomu záveru dospela judikatúra Európskeho súdneho dvora. Podľa žalobcu predmetná zmluva o úvere jasným spôsobom obsahuje údaje o výške (55 eur), počte (70 mesačných splátok) a termíne (k 07. dňu v mesiaci, počnúc dňom 07.06.2011 do 07.03.2017) jednotlivých splátok. Preto nie je možné zmluvu o úvere považovať za bezúročnú a bez poplatkov z dôvodov, že zmluva o úvere neobsahuje matematicky spočítanú celkovú čiastku úveru, ako aj výšku, počet a termíny splátok, nakoľko vzhľadom na vyššie uvedené je zrejmé, že zmluva o úvere priamo nemusí takýto údaj obsahovať, ale postačí, ak sa táto informácia na základe zmluvy o úvere dá identifikovať, čo v danom prípade zmluva o úvere spĺňa. Poukázal tiež na Uznesenie NS SR z 19.03.2018, sp. zn. 3Cdo/198/2017. K tvrdeniu súdu prvej inštancie ohľadom dohodnutých úrokov, ktoré posúdil ako rozporné s dobrými mravmi uviedol, že výška úrokovej sadzby 24,5 % nie je v rozpore s § 39 OZ. Priemerné úrokové sadzby z úverov obchodných bánk pre spotrebiteľský úver nad 5 rokov za rok 2011 predstavujú 13,89 %. Teda dohodnutá výška úrokovej sadzby 24,5 % nie je ani dvojnásobok priemernej hodnoty úrokovej sadzby a nie je ani vyššia viac ako 100 % od priemeru. Navyše úroková sadzba v čase uzatvorenia úverovej zmluvy

nebola limitovaná. Odvolateľ v ďalšom namietal nepreskúmateľnosť rozsudku s tým, že nedostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia je porušením práva žalobcu vychádzajúceho z článku 46 ods. 1 Ústavy SR. V tejto súvislosti uviedol viaceré rozhodnutia Ústavného súdu SR s rovnakým záverom. Podľa rozhodnutia Ústavného súdu SR, sp. zn. IV. ÚS/252/2004, obsah práva na spravodlivý súdny proces nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní, obsahom tohto práva je i relevantné konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Rovnako tvrdil, že inštitút ochrany spotrebiteľa neznamena jeho absolútnu ochranu v tom zmysle, že by sa mohol ex post dovoľávať neplatnosti svojich právnych úkonov, ktoré urobil dobrovoľne (poukázal na rozhodnutie NS ČR, sp. zn. 23Cdo/1201/2009). Tiež poukázal na odlišné stanovisko sudcu Ústavného súdu SR, W. B. D. so záverom, že aj ochrana spotrebiteľa má svoje medze a nie je ju možné chápať ako ochranu jeho ľahkomyselnosti a nezodpovednosti. Navrhol preto rozsudok v napadnutom rozsahu zrušiť, vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, alternatívne žalobe vyhovieť v celom rozsahu a žalovanú zaviazat' na náhradu trov konania.

11. K odvolaniu sa žalovaná nevyjadрила.

12. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 CSP) vzhľadom na včas podané odvolanie (§ 362 ods. 1 CSP) preskúmal rozhodnutie v napadnutom rozsahu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 378, § 379 a § 380 CSP, vec prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli aj webovej stránke Krajského súdu v Prešove dňa 02.10.2019 a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

13. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným nesprávnym právnym posúdením, a to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (viď rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II.ÚS 78/05).

14. Vzhľadom k tomu, že žalobca nepodal odvolanie proti I. výroku rozsudku súdu prvej inštancie, ktorým bola žalovanej uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi 215,68 eur s príslušenstvom v lehote do 15 dní od právoplatnosti rozsudku, tento výrok v zmysle ust. § 367 ods. 2 CSP nadobudol právoplatnosť.

15. Žalobca odvolaním napadol zamietavý výrok rozsudku súdu prvej inštancie, a to čo sa týka zamietnutia žaloby v prevyšujúcej časti nad priznanú sumu 215,68 eur s úrokom z omeškania tvrdiac, že je nesprávny záver súdu prvej inštancie, o potrebe rozpisu splátok istiny, úrokov a iných poplatkov a ich absencii v zmysle § 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch a že nie je dôvod považovať úver za bezúročný a bez poplatkov.

16. Odvolací súd k uvedenému uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený stav a dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny, t.j. náležitý právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery (viď Uznesenie NS SR z 27.07.2011, sp. zn. 7Cdo/7/2010).

17. Vzhľadom na podané odvolanie žalobcom, v ktorom bolo namietané nesprávne právne posúdenie veci, odvolací súd v uvedenom rozsahu podrobil prieskumu rozsudok v napadnutej časti so zameraním, či súd prvej inštancie aplikoval na zistený skutkový stav príslušné právne predpisy, či svoje rozhodnutie týmto smerom riadne odôvodnil s tým, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument, iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie (viď rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS/78/05).

18. Zákonom č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch bola transponovaná smernica 2008/48/ES z 23. apríla 2008, ktorá vyžadovala plnú harmonizáciu. Do tohto nového zákona o spotrebiteľských úveroch bola prevzatá z predchádzajúceho zákona totožná dikcia splácania spotrebiteľských úverov podľa splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Odvolací súd má za to, že princíp právnej istoty prevažuje, smernica nemá priamy účinok na horizontálne vzťahy medzi jednotlivcami a nepriamy účinok smernice nemožno použiť *contra legem*, a preto v súlade s doterajšou masívnou aplikačnou praxou súdov je v prípade absencie náležitosti špecifikácie splátok podľa istiny, úrokov a poplatkov potrebné poskytnutý úver považovať za bezúročný a bez poplatkov. Odvolací súd sa preto stotožňuje s názorom súdu prvej inštancie, že zmluva neobsahuje údaj podľa § 9 ods. 2 písm. j) ZoSÚ, a dodáva, že v zmluve tiež absentuje údaj podľa § 9 ods. 2 písm. k) ZoSÚ, čo postačuje na to, aby sa úver podľa § 11 ods. 1 ZoSÚ považoval za bezúročný a bez poplatkov.

19. Pre úplnosť odvolací súd dodáva, v súvislosti s rozsudkom Súdneho dvora vo veci C-42/2015 Home Credit Slovakia, a.s. a Klára Biróová nasledovné. Otázka priameho účinku smerníc sa vo všeobecnosti v podstate týka vymedzenia podmienok, za ktorých vnútroštátne orgány môžu určitú normu práva Únie aplikovať priamo, bezprostredne, na prípad, ktorý riešia. Vzhľadom na existenciu ustálenej judikatúry SD EÚ na otázku priameho účinku smerníc v spore medzi jednotlivcami (v tomto konkrétnom prípade veriteľ *versus* spotrebiteľ) v zásade platí zákaz horizontálneho priameho účinku spočívajúci v tom, že žiadne ustanovenie smernice zaručujúce jednotlivcovi práva alebo ukladajúce povinnosti ako také sa nemôže použiť v rámci sporu, v ktorom stoja proti sebe výhradne jednotlivci. Problém nastal v súvislosti s pochybnosťami, kde sú hranice nepriameho účinku smernice. Súd totiž na jednej strane má za cieľ v zmysle rozsudku C-42/15 dosiahnuť plný účinok smernice pri využití všetkých aplikačných metód a ustanovení celého právneho poriadku, no na druhej strane existujú obavy, aby nedošlo v sporoch medzi jednotlivcami k aplikácii nepriameho účinku smernice *contra legem* a navyše aj proti princípom súkromného práva akými je aj princíp právnej istoty. Dôležitý je tiež výklad rozsudku Súdneho dvora vo veci C-42/15 a Smernice 2008/48/ES, pretože sa zdá, že Súdny dvor mal „eurovýhradu“ len k amortizačnej tabuľke ako povinnej náležitosti zmluvy ale vo vzťahu k istine. Prejednávaná vec sa však netýka amortizačnej tabuľky, ale špecifikácie splátok úveru podľa jednotlivých zložiek, čo je v konečnom hľadisku relevantné aj na účely transparentnosti vstupných údajov pre výpočet RPMN. Je potrebné zdôrazniť, že tak explicitne presné ustanovenie akým je ustanovenie § 9 ods.1 písm. k) ZoSÚ cez prizmu eurokonformného výkladu nemožno ignorovať a tolerovať absenciu údajov o výške, počte a termíne splátok istiny, úrokov a iných poplatkov v žiadnej zmluve o úvere. Zákonodarcu v citovanom ustanovení jasne deklaroval aké následky sú spojené s absenciou obligatórnych náležitostí uvedených pod písm. k) § 9 odsek 1 ZoSÚ a odvolací súd nevidí dôvod na odklon od vnútroštátneho predpisu. V zákone č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch bola do právneho poriadku zakotvená dikcia zákonnej náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere o spôsobe splácania úveru podľa istiny, úrokov a iných poplatkov. Približne štyri roky táto zákonná dikcia bola spojená ešte aj kumulatívne s právom na uvedenie súčtu týchto platieb. Nemali by byť žiadne pochybnosti, že v tom čase smernica Rady 87/102/EHS nevyžadovala plnú harmonizáciu.

20. Je však možné jednoznačne ustáliť, že na posúdenie správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie však úplne postačuje zistenie, že dohodnutý úrok vo výške 24.50 % ročne je v rozpore s dobrými mravmi.

21. Odvolací súd poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu ČR z 15. decembra 2004, sp. zn. 21 Cdo 1484/2004, podľa ktorého úroky dohodnuté pri poskytnutí peňažnej pôžičky predstavujú odplatu (odmenu) za užívanie požičanej istiny. Dohodnuté úroky je treba odlišovať od úrokov z omeškania, na ktoré má veriteľ zo zákona právo, ak sa dlžník dostal so splnením pôžičky do omeškania (porovnaj § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka), a ktoré teda predstavujú sankciu za porušenie povinnosti dlžníka vrátiť dlh (pôžičku) riadne a včas. Občiansky zákonník a ani iné právne predpisy výslovne neustanovovali, do akej výšky možno pri peňažnej pôžičke dojednať úroky. Z tejto skutočnosti však nemožno úspešne vyvodzovať, že by výška úrokov závisela len na dohode účastníkov zmluvy o pôžičke a že by teda nepodliehala žiadnemu obmedzeniu. Rovnako aj u dohody o úrokoch pri peňažnej pôžičke totiž platí ustanovenie § 3 ods. 1 Obč. zák., podľa ktorého výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi. Dobrými mravmi v občianskoprávných vzťahoch sa v súdnej praxi rozumie súbor spoločenských, kultúrnych a mravných pravidiel správania, ktorý je vlastný všeobecne uznávaným vzájomným vzťahom medzi ľuďmi a mravným princípom spoločenského poriadku a ktorý v historickom vývoji osvedčil istú nemennosť,

vystihujúce podstatné historické tendencie zdieľané rozhodujúcou časťou spoločnosti a ktoré majú povahu základných noriem. Za dobré mravy sa považuje súhrn etických, všeobecne zachovávaných a uznávaných zásad, ktorých dodržovanie je častokrát zabezpečované aj právnymi normami tak, aby každé správanie bolo v súlade so všeobecnými morálnymi zásadami demokratickej spoločnosti.

22. Nemôžu byť žiadne pochybnosti o tom, že neprimerane vysoké úroky dojednané pri peňažnej pôžičke sú všeobecne považované za odporujúce všeobecne uznávaným pravidlám správania a vzájomným vzťahom medzi ľuďmi a mravným princípom spoločenského poriadku a že teda sú v rozpore s dobrými mravmi. Požiadavka na neprimerané zmluvné úroky súčasne naplňuje skutkovú podstatu trestného činu úžery, a to za predpokladu, že ide (má ísť) o plnenie, ktorého hodnota je k hodnote vzájomného plnenia v hrubom nepomere, a že veriteľ pritom zneužije tieseň, neskúsenosť, rozumovú slabosť alebo rozrušenie dlžníka. Dohoda, ktorou boli pri peňažnej pôžičke dojednané neprimerane vysoké úroky, je neplatná (§ 39 Obč. zák.), a to buď pre rozpor so zákonom (ak predstavuje naplnenie skutkovej podstaty trestného činu úžery, prípadne iného trestného činu) alebo pre rozpor s dobrými mravmi (v ostatných prípadoch).

23. Odvolací súd preto rovnako ako súd prvej inštancie sa stotožňuje s jeho názorom, že úver uzavretý medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou na základe úverovej zmluvy zo dňa 02.05.2011 je bezúročným a bezpoplatkovým pre rozpor dohodnutého úroku s dobrými mravmi. Už táto samotná skutočnosť postačuje na záver súdu prvej inštancie o tom, žalobca nemá nárok na úhradu iných súm ako súm, ktoré žalovaná od jeho právneho predchodcu na základe uvedeného úveru dostala. Z obsahu spisu vyplýva, že v čase uzavretia úverovej zmluvy dňa 02.05.2011 bola výška úroku pre úvery nad 5 rokov vo výške 9,33 %, o čom aj sám žalobca predložil do odvolania dôkaz - tabuľku, z ktorej uvedené vyplýva. $9,33\% \times 2 = 18,66\%$ a dohodnutý bol úrok vo výške 24,50 %. Odvolateľ poukázal na úrok v mesiaci 11., kedy bol priemer 13,69 %, no zmluva bola uzavretá v mesiaci 5., kedy bol priemer 9,33 %.

24. Odvolací súd má tiež za to, že odvolanie žalobcu, týkajúce sa námietky nedostatočného odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie je nedôvodné.

25. K uvedenému je potrebné zdôrazniť, že ani prípadná vada nedostatku dôvodov rozhodnutia sama o sebe nemusí vždy disponovať potrebnou intenzitou smerujúcou k porušeniu ústavných práv účastníkov. Túto skutočnosť je treba posudzovať vždy individuálne pre konkrétny prípad a so zreteľom na charakter konania. Takú intenzitu zásahu, ktorá je spôsobilá privodiť porušenie ústavných práv, dosahuje iba také odôvodnenie rozhodnutia súdu, ktoré neuvádza žiadnu argumentáciu, na základe ktorej by bolo možné zistiť rozsah porušenia práva, prípadne také, v ktorom dôvody, na ktorých je založené absentujú, sú zjavne protirečivé alebo popierajú pravidlá formálnej a právnej logiky, alebo ak sú tieto dôvody zjavne jednostranné a v extrémnom rozpore s princípmi spravodlivosti (pozri rozhodnutia Ústavného súdu sp. zn. II. ÚS/373/08, I.ÚS/344/10).

26. Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd sa nezaoberal aj ďalšími odvolacími námietkami týkajúcimi sa tvrdenia, že z judikatúry Najvyššieho súdu SR vyplýva, že nie je potrebné, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovala vyjadrenie o vnútornej skladbe tej ktorej splátky. Na to, aby bola zmluva uzavretá medzi stranami sporu považovaná za bezúročnú a bezpoplatkovú postačuje vyhodnotenie výšky dohodnutého úroku za neplatné pre rozpor s dobrými mravmi tak, ako to uviedol prvoinštančný súd.

27. Judikatúra súdov vrátane európskeho súdu nevyžaduje, aby na každý argument strany (účastníka) bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia (porov. rozsudok Georgiadis proti Grécku z 29. mája 1997. sťažnosť č. 21522/93, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1997-III; rozsudok Higginsová a ďalší proti Francúzsku z 19. februára 1998, sťažnosť č. 20124/92, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1998-1: uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 23. júna 2004 sp. zn. III. ÚS 209/04). Odvolací súd so zreteľom na vyššie uvedené má za to, že rozsudok súdu prvej inštancie zodpovedá kritériám daných v ustanovení § 220 ods. 2 CSP. Z rovnakých dôvodov nepovažoval za potrebné zaoberať sa ostatnými odvolacími námietkami žalobcu, ktoré nemohli spôsobiť zmenu či už právneho posúdenia veci alebo zmenu rozhodnutia v napadnutom rozsahu ako takú.

28. Z vyššie uvedených dôvodov preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v jeho napadnutej časti, t.j. vo výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti a v súvisiacom výroku o trovách konania ako vecne správny postupom podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

29. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté postupom podľa § 396 v spojení s § 255 a § 257 CSP tak, že stranám sporu náhrada trov odvolacieho konania nebola priznaná. V odvolacom konaní žalobca nebol úspešný, preto mu nemohla byť priznaná náhrada trov odvolacieho konania. V odvolacom konaní úspešnej žalovanej vznikol nárok na náhradu trov odvolacieho konania, ale táto si trovy odvolacieho konania neuplatnila a ani z obsahu spisu jej žiadne trovy nevplyvajú. Bolo preto rozhodnuté tak, že stranám sporu sa náhrada trov odvolacieho konania nepriznáva.

30. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Poučenie o dovolaní: Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 Civilného sporového poriadku, v ďalšom texte už len „CSP“)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 Ods. 1 C. s. p. (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP).